

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 96 (12879)

SOBOTA, 18 maja 1996 r.

cena 60 ct

Rodacy — rodakom

Łowicz — Soleczniki: współpraca się rozwija

Często odwiedzają Soleczniki goście z Polski. Tak licznej delegacji dawno tu nie było. Wiele przybyło w licznej składzie z młodszych ofert współpracy, zaproszeń na wakacje sezonowych w Polsce. Pracownicy kultury zobowiązali się do pomocy kolegom sołecznickim w zatrudnieniu naszej biblioteki w ramach sezonowych w Polsce. Pracownicy kultury zobowiązali się do pomocy kolegom sołecznickim w zatrudnieniu naszej biblioteki w ramach sezonowych w Polsce. Pracownicy kultury zobowiązali się do pomocy kolegom sołecznickim w zatrudnieniu naszej biblioteki w ramach sezonowych w Polsce.

Piotr RYNGIEWICZ

Soleczniki

Opinia Czytelnika

Mam dość takiej reklamy

Dobra reklama pomaga ludziom w podjęciu odpowiedniego wyboru, odrzuca ofertę dla miasta. Obecnie, w trudnym ekonomicznym kryzysie firmy, szukają zarobka i towarów. Na reklamę swoich usług i towarów. Na reklamę swoich usług i towarów. Na reklamę swoich usług i towarów. Na reklamę swoich usług i towarów.

Dość ładnie wyglądają kolorowe wileńskie trolejbusy, autobusy. Ale kiedy reklamują "Bingo", papierosy, "Ekologiczni litewiulki naftos produkt" (!) i inne cuda, zakleja się całe okna i pasażer czuje się jak w klatce — to już wycześnie chamstwo. Niech firmy i bankowcy oklejają swoją reklamą choćby całe okna swoich biur i linimuz, nie zaś okna transportu miejskiego.

Ostatnio ktoś się domyślił, by wraz z ogłaszaniem przystanków na cały trolejbus rozbrzmiewała reklama. Tego już za wiele. Nie ma spokoju o reklamę! Kto na to pozwolił?

Zenon ŻUKOWSKI
plastyk

Święto Kultury Polskiej

W niedzielę odbędzie się VI Festiwal Kultury Polskiej w rejonie trockim "Ciepła Polska Pieśń".

Początek imprezy w Grzegorzewko o godz. 11.30 na terenie szkoły średniej.

Inf. wł.

Świat widziany przez Wiktora Szocika

Wiktor Szocik — bez wątpienia jeden z najciekawszych i najbardziej wszechstronnych malarzy Litwy. Bardzo sympatyczne i przystępne (też broń Boże nie przesadzajmy) artystę łączy z wileńską Biblioteką Adama Mickiewicza przy ul. Trockiej 10. Obowiązkiem jest zadbać o wzajemność: Wiktor w swojej pracy pomaga bibliotece w zbieraniu szaty graficznej, ta z kolei pomaga mu niepodnieć swój los. W tym celu widać już o trzy wystawy w tym roku. W tym celu widać już o trzy wystawy w tym roku.

Wracając jednak do środowego wernisza. Wiktor Szocik tym razem zaprezentował 38 obrazów, głównie plon ostatnich dwóch lat. Jak zaznaczono podczas otwarcia, "wielka filozofia życia zawarta jest w tych pracach, inspirujących do myślenia i zastanawiania się nad sensem naszego życia".

Wystawa w Wileńskiej Bibliotece Adama Mickiewicza

go bytowania, nad pięknem i równocześnie ułomnością świata". Prace noszą tytuły: "Koniec tygodnia" (bardzo piękny tryptyk), "Zdjęcie z krzyża", "Intymna rozmowa", "Złożenie do grobu", "Rodzina", "Tańcząca kankana", "Śniadanie na trawie" itp. Te ostatnie mają w sobie ciut-ciut z Maneta, a wszystkie są piękne kolorystycznie i bogate treściowo. Na werniszu obecna była rodzina artysty: żona i dwie córki, przyjaciele - malarze, pierwszy nauczyciel rysunku Bronius Grušas: "wyrósł mi na poważnego malarza".

Z udziałem prezydenta i premiera

Narada w kwestii kryzysu bankowego

Na naradzie u prezydenta Algirdasa Brazauskasa była mowa o stanowisku państwowym wobec banków dotkniętych kryzysem. Omówiono również sprawę założenia majątkiem, losu Litewskiego Akcyjnego Banku Innowacyjnego oraz banków "Vakary" i "Litimpex".

Mindaugas Stankevičius, minister finansów Algimantas Krizinauskas, kierownik Banku Litewskiego Reinoldius Šarkinas, przewodniczący sejmowego Komitetu Budżetu i Finansów Feliksas Kolosauskas.

O wynikach narady nie poinformowano. Powyższą informację ELTA otrzymała od rzeczniczki prasowego prezydenta Lidii Šabajevaitė.

V zjazd LDPP

Dzisiaj rozpoczyna pracę V zjazd rządzącej partii, na którym zostanie wybrany przewodniczący partii, za-

twierdzonego spisu kandydatów w jesiennych wyborach do Sejmu. Wśród gości zjazdu będzie szef SLD Józef Oleksy.

Inf. wł.

Č. Juršenas spotkał się z przywódcami "Solidarności"

W piątek marszałek Sejmu Litwy Česlovas Juršenas podczas spotkania z przewodniczącym NSZZ "Solidarność" Marianem Krzaklewskim, jego asystentem Eugeniuszem Polmańskim oraz sekretarzem ds. międzynarodowych Andrzejem Adamczykiem rozmawiał o sytuacji robotników i ich stosunkach z władzami, o stanie gospodarczo-społecznym kraju, informuje ELTA.

"Solidarność", jak powiedział M. Krzaklewski, już od 6 lat współpracuje z Litewskim Związkiem Robotniczym, kierowanym przez Aldonę Balsienė.

Goście podczas wizyty spotkali się z przewodniczącym Litewskiej Konfederacji Związków Zawodowych Algirdasem Sysasem. Č. Juršenas powiedział, że ma "sentiment do "Solidarności". Współpraca między związkami zawodowymi Litwy i Polski, jego zdaniem, jest pożyteczna.

W toku rozmowy wspomniano o wtorkowym incydencie w Mińsku — deportacji przywódców "Solidarności" z Białorusi. Č. Juršenas ubolewał z powodu incydentu i podkreślił, że "nie jest to przejaw demokracji".

(ELTA)

Sentencja dnia

Trzeba działać jak człowiek myślący, trzeba myśleć jak człowiek czynu.

H. Bergson

budimex SA
budowa, wnętrza, remonty
Europejski standard, miejscowe ceny

Informacja i zamówienia
Aušros Vartų 5, Vilnius,
tel. 22-35-39, 62-66-03,
fax 61-52-89

ARDENA

Vytienio 20
2006 Vilnius
Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

ZNAJ WILII
78 54 068 6 FM

DZIAŁ REKLAMY
TEL./FAX (22) 429465

NA ZDJĘCIU: Wiktor Szocik z córeczkami podczas wernisza w Wileńskiej Bibliotece im. Adama Mickiewicza.
Fot. Tadeusz Wazniewicz

Halina JOTKIALLO

Wiadomości jednym zdaniami

- * Na początku przyszłego tygodnia w dniach 20-22 maja na zaproszenie prezydenta Republiki Litewskiej Algirdasa Brazauskasa Litwę odwiedzi dyrektor generalny UNESCO Federico Mayor.
- * Ambasada rosyjska w Wilnie wyświadczyła do Ministerstwa Spraw Zagranicznych Litwy notę, w której żąda niezwłocznych kroków zbadania okoliczności zbrojnego napadu na dyplomatę rosyjskiego oraz zapewnienia należącego bezpieczeństwa pracowników przedstawicielstwa dyplomatycznego Rosji.
- * Badanie opinii publicznej mieszkańców dużych miast Rosji wykazało, że około połowy z nich uważa, iż stosunki Rosji z Estonią są gorsze

- w porównaniu z dwoma innymi państwami bałtyckimi, a na temat stosunków z Litwą Rosjanie wypowiadają się najprzychylniej.
- * Ochrona konsulatu litewskiego w Sankt Petersburgu wzmocniana jest siłkami policyjnymi i dyplomatycznymi po wypadkach związanych ze zbliżającymi się wyborami w Rosji.
- * Dziś rano "Kemping w szosach" (Rytų kempingas) na 24 km zsuś mieszkający odbędzie się otwarcie sezonu letniego.
- * Nadzwyczajnym i pełnomocnym ambasadorem Litwy w Norwegii został Kornelius Jurgaitienas, który 1,5 roku pełnił obowiązki chargé d'affaires ad interim w tym północnym kraju.
- * Komitet ds. weterynarii Unii Europejskiej w czwartek poinformował, że od tej chwili z Litwy do państw UE zezwala się eksport świeżego mięsa drobitu.
- * Zarząd Banku Litewskiego postanowił zewolnić bankom "Litimpeks" i LAIB na dokonanie zleceń płatniczych sprzężonych ul. 22 grudnia ub.

- dla wspólnot użytkownika domów mieszkalnych.
- * Od przyszłego tygodnia wszyscy ubiegający się o wiza USA będą płacić 20 USD lub 8 Lt opłaty skarbowej.
- * Od roku 1998 wszyscy mieszkańcy Republiki Litewskiej będą musieli deklarować swój majątek i dochody, co zostało przewidziane w ustawie sejmowej o deklarowaniu majątku i dochodów ludności.
- * Specjalniści uciańskiej SA "Utenos meša" w środę stwierdzili zakazanie wieprzowy włośnią.
- * Uroczczenie zbliżającego się jubileuszu 450-lecia pierwszej litewskiej książki — "Katechizmu" Martynasa Mažvydasasa, jakie się odbędzie w Wileńskim Klubie Pisarzy, zainauguruje w poniedziałek 31 Wiosną Poezji.
- * Dyskusja na temat zbliżających się wyborów do Sejmu odbędzie się w sobotę na organizowanej w stolicy konferencji wznioślów politycznych i zesłańców powiatu wileńskiego, na którą przybędzie ponad 200 delegatów.

Sumienie ruszyło

Litwin z USA przyznał się do służby w batalionie, wspierany przez nazistów i wyruszył na Litwę

Litwin emeryt Juozas Budreika wykreślił się obywatelstwa USA przyznając, że podczas II wojny światowej służył we wspieraniu przez nazistów i ubrojonym batalionie, informuje Departament Sprawiedliwości USA.

79-letni J. Budreika, zamieszkały dotychczas w Gulfporcie w stanie Floryda, przyznał, że otrzymując obywatelstwo USA zataił swą służbę w jednostce,

która uczestniczyła w masowych straceniach Żydów.

W latach 1941-42 tzw. "oddział sa-moobrony", w którym służył J. Budreika, wymordował tysiące bezbronnnych Żydów oraz innej ludności cywilnej na Litwie i Białorusi.

Zgodnie z umową z Departamentem Sprawiedliwości USA, były kucharz J. Budreika zgodził się na stałe opuszczenie

Amerykę oraz wyrzec się obywatelstwa. Departament Sprawiedliwości USA informuje, że w czwartek wyruszył on na Litwę. Dyrektor działu badań specjalnych Departamentu Sprawiedliwości E.M. Rosenbaum oświadczył, że pozabawienie J. Budreiki obywatelstwa oraz jego wyjazd potwierdzają, że "Stany Zjednoczone, które się stały drugą ojczyzną dla wielu przemieszanych przez nazistów ofiar, nie udzieli schronienia dla ich oprawców".

53 nazistowskich katów już straciło obywatelstwo USA, a 46 deportowano od roku 1979, gdy zaczął działać wydział badań socjalnych. Obecnie bada się przeszłość 300 osób.

Waszyngton, 17 maja (BNS)

Będzie do nabycia w Wilnie

Przez wiele dziesięcioleci Instytut Literacki w Paryżu i jego Wydawnictwa były walczone przez komunistyczną propagandę. Przy pomocy kłamstw i oszczerstw starano się zniszczyć "Kulturę". Na liście źródeł narodu polskiego znaleźli się Jerzy Giedroyc, Zdzisław Najder, Mirosław Chojecki, Gustaw Herling-Grudziński i inni.

Osoby mieszkające w Polsce lub przemycające wydawnictwa Instytutu Literackiego były skazywane na prześladowania (nie mówiąc już o prześladowaniach na terytorium byłego ZSRR).

Dopiero w końcu lat 70-ych bardziej intensywne zaczęły docierać na Litwę miniatury wydawnictwa Instytutu Literackiego były skazywane na prześladowania (nie mówiąc już o prześladowaniach na terytorium byłego ZSRR).

Dopiero w końcu lat 70-ych bardziej intensywne zaczęły docierać na Litwę miniatury wydawnictwa Instytutu Literackiego były skazywane na prześladowania (nie mówiąc już o prześladowaniach na terytorium byłego ZSRR).

Okladka niezwykłego piętnastego numeru "Kultury" z 1951 roku. Obok emigracyjnej leżącej G. Młosa, pierwowid Trans-Almetyku W. Gombrowicza.

Według informacji otrzymanej dla "Kuriera Wileńskiego" od Pana Marka Krawczyka, Prezesa Zarządu Towarzystwa Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu, już w czerwcu br. odbędzie się promocja i można będzie nabyć w Wilnie "Kulturę".

Bez "Kultury", bez działalności Instytutu Literackiego nie można sobie wyobrazić rozwoju współczesnej literatury polskiej. Witold Gombrowicz, Czesław Miłosz w PRL byli skazani na niebyt, a gdyby nie "Kultura", wiele ich

utworów, a także utworów innych twórców ujrzałoby świat dzisiejszy o wielkim opóźnieniem i z ogromną szkodą dla czytelników i literatury polskiej.

Jesteśmy bardzo zadowoleni, że chociaż z półwiecznym opóźnieniem otrzymamy możliwość czytania i nabywania "Kultury".

O dniu i miejscu promocji "Kultury" w Wilnie nasz dziennik poinformuje dodatkowo.

Czesław MAŁEWSKI

Książka o losie Wojska Litewskiego

"Obłuda i przemość" — tak się nazywa książka o tragicznym losie Wojska Litewskiego w latach 1940-1941, jego zagładzie oraz terrarze sowieckim. Zawiera ona dokumenty, wspomnienia i fotografie żołnierzy i ich bliskich, zebrane z czasopisma "Kardas" oraz archiwów prywatnych. Została też wykorzystana prasa okresu wojennego. Środki na wydanie książki wyasygnował rząd. Wydawcy oczekują, że się uzbiera pieniądze na wydanie dwóch innych podobnych książek.

NA ZDJĘCIU: autor książki Antanas Martinolis. Fot. G. Mačiulis (ELTA)

Dziś i jutro — teatr z Francji

Compagnie Maguy Marin — "May B" (według S. Becketta).

Jest to główny w świecie spektakl wybitnej francuskiej choreografki Maguy Marin. "May B" powstał w 1981 r., odtąd był grany na całym świecie.

Na scenie — dziesięciu tancerzy (postać Becketta) przemierza drogę... do wiecznej nadziei.

Tytuł — "May B" — jest aluzją do

ulubionego zwrotu Becketta "był może..."

"May B" francuskie Ministerstwo Kultury wyróżniło twórczynię Maguy Marin, wysoką nagrodą państwową.

Spektakl jest grany dziś i jutro na scenie Wileńskiego Akademickiego Teatru Dramatycznego.

A. A. B.

Podziękowanie

W ubiegłą sobotę w Pałacu Kultury Związków Zawodowych odbył się uroczysty koncert Jubileuszowy, poświęcony pracy twórczej i animatorskiej wybitnego propagatora i animatora folkloru polskiego na Litwie p. Zofii Gulewicz. Obecny na sali widział okazję przekonać się, w jakim stopniu p. Z. Gulewicz była i jest kochana i szanowana przez zespół, a także całą rzeszę miłośników polskiego tańca ludowego. Zaską p. Zofii Gulewicz dla kultury polskiej na Litwie jest nieoceniona.

Toteż na łamach prasy pragnę serdecznie podziękować wszystkim, którzy przybyli na to uroczystość, wzięli w niej udział, bądź przyczynili się do jej uświetnienia.

Przed wszystkim słowa uznania składam kierownikowi zespołu kierownikowi artystycznemu i dyrygentowi Czesławie Bylińskiej, chórmistrzowi Renacie Brasel, kierownikowi grupy tanecznej Helenie Rotkiewicz, kierownikowi kapeli Zbigniewowi Makowskiemu oraz wszystkim willowcom tak obecnym jak i byłym (m. p. Irena Bergier, Wronko i Zygmunt Wojniło) przybyli na to uroczystość z Warszawy). Dla p. Krystyny Adamowicz za wielki wkład serca w napisaniu wspomnień pt. "Pani Zofia", wszystkim redakcjom pism za zamieszczenie publikacji w przeddzień Jubileuszu. Fotografom, którzy utrwalili to Święto dla historii. Operatorowi p. Janowi Wierbelowi za sfilmowanie całej

uroczystości. P. Henrykowi Mażulowi za scenariusz oraz p. Mirosławowi Szezbakowi za świetne prowadzenie całej imprezy.

Dyrektorowi Pałacu Kultury Związków Zawodowych oraz administracji i pracownikom za udostępnienie niezbędnych rekwizytów i sali. Właścicielom kawiarń "Alina" p. p. Gwosdzic i Aleksandrowi Popławskim za ufundowanie wspianego tortu na cześć Jubilatki.

We własnym imieniu i w imieniu ogromnej rzeszy willowców życze Pani Zofii długich i szczęśliwych lat życia, pogody ducha, zdrowia, radosnych i słonecznych dni i niech Bóg ją otacza swoją opieką.

Roman ROTKIEWICZ, dyrektor PZAPT "Willa"

Migawki podwileńskie

Przy pomniku w Krawczunach... poświęconym pamięci martwych żywych żołnierzy 2 Grupy walczącej Armii Krajowej i poległego tuż dowódcy 1 Brygady Wileńskiej AK por. Czesława Grombrowskiego "Juranda", który na tych terenach 13 lipca 1944 r. stoczył zwycięski bój z hitlerowcami, na krzyż. Sto i już za długo czeka na odmalowanie i powrót tabliczek z odwołaniem napisem. Nie wapijmy, że taki stan rzeczy ulegnie zmianie nie tylko w rączy czwartego odwołania tego miesiąca przez wycieczki, ale również i powodu zbliżającej się kolejnej rocznicy operacji "Ostra Brama" i wyzwolenia Wilna od zabórców hitlerowskich. A zresztą wymaga tego zwykły szacunek do historii naszych stron rodzinnych.

Jerzy SURWŁO
Fot. Marian Paluszkievicz

Odświeżenie tablicy pamiątkowej na domu Piotra Siergiejwicza

Od 1942 aż do samej śmierci w 1984 r. w domu pod nr 30 na Antokolu mieszkał malarz Piotr Siergiejwic — wychowanek Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batoroego w Wilnie, kształcił się później w Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Był to artysta mocno zakorzeniony w Wilnie, związany z tułejnym polskim życiem artystycznym, choć równocześnie aktywnie działający w środowisku białoruskim. Znajdowało ono oparcie w Wileńskim Muzeum Białoruskim im. Jana Łuckiewicza (założone w 1921 r.) i czasopiśmie "Bieloruska Kultura". Studenci — wychowanekowi Wydziału Sztuk Pięknych w USA w okresie międzywojennym organizowali liczne

grupy artystyczne, wśród których najważniejszą był "Cech Św. Łukasza", w jego składzie aktywnie działał Piotr Siergiejwic.

Po studiach uczestniczył w życiu artystycznym Wilna a potem Litwy. Pasjonował się tematyką historyczną, m. in. związaną z obu powstaniami — listopadowym i styczniowym, zasmą jako znany portrecista. Nieliczni pamiętają, że wiele zniósł dla kodiców katolickich Białorusi i Litwy, malując obrazy i restaurując stare. Wymienimy chociażby Mejszagolę i przyjaźń artysty z ks. prałatem Józefem Obreńskim. Przyjaźnił się także serdecznie ze swym sąsiadem, również mieszkającym na Antokolu malarzem Czesławem Zamierowiczem.

W ostatnich latach życia pędził skromny nader był, w mieszkanie, co prawda pięknym, lecz mocno zaniedbanym, na Antokolu. Po jego śmierci wdowa próbowała chronić resztki spuścizny po artyście. Po jej śmierci dom przez pewien czas stał opuszczony i zaniedbany. Teraz jest remontowany, najprawdopodobniej należy do jakiejś firmy.

Białoruskie Towarzystwo Kulturalne planowało urządzić w nim mieszkanie-muzeum Piotra Siergiejwicza. Niestety, nie udało się to. Jeden z działaczy białoruskiego środowiska białoruskiego Leon Łuckiewicz fakt ten skwitował lakonicznie: gdzie komercja, tam nie ma miejsca na kulturę.

Staraniem wileńskich Białorusinów i przy aktywnym poporciu ambasady białoruskiej w Wilnie wycieczka została przy ul. Antokol 30 odbędzie została tablica pamiątkowa, informująca, że mieszkał w nim w latach 1942-1984 białoruski malarz, zasłużony działacz sztuki Litwy Piotr Siergiejwic. Tablica jest dwujęzyczna: litewsko-białoruska. Jest dwujęzyczna: litewsko-białoruska. Jest dwujęzyczna: litewsko-białoruska.

Odsłonił ją Fiodor Niutka — prezes Białoruskiego Towarzystwa Kulturalnego na Litwie, obecny był ambasador Białorusi Jewgienij Wołozyn, przedstawiciel Związku Piłsławców Litwy, społeczności białoruskiej miasta.

Halina JOTKALLO
Fot. Marian Paluszkievicz

Przegląd — Międzynarodowy Dzień Muzeów

Dawni artyści ludowi...

Galeria Narodowa w Wilnie (przy ul. Studentų 8), to obiekt bardzo młoda, rzecz można — przedskolanka, w roku bieżącym obchodzi swój skromny jubileusz pięćdziesiąty. Niemniej, zgromadzone w niej już bogate zbiory sztuki ludowej, dekoracyjnej i użytkowej z XIX i XX w., z różnych obszarów etnograficznych Litwy.

Na obecne ekspozycje największym przedmiotem zainteresowania jest twórczość anonimowych świątkarzy. W szerszym zakresie sakralnych, najczęściej o etnograficznych porębach, rojno od mnóstwa elementów etnograficznych, rodzajowych, wszelkiego rodzaju. Temat obrany przez świątkarzy był uwzględniany ówczesną sytuacją społeczną, historyczną, polityczną — polityczną. Wiara w Opatrzność w obliczu polityki carskiej Rosji, tragiczny finał dwóch wojen — wszystko to znalazło swoje odbicie w temacie i sposobie wyrażenia, odkupienia (rzeźby Najświętszej Marii Magdaleny, Zbawiciela, Chrystusa dzwigiącego krzyż i in.).

Najbardziej jednak popularne były i pozostają figurki rzeźby fraszobliwej, swojskiego Chrystusika, w którym człowiek wsi pokłada największą nadzieję.

Świątki przedstawiani w figurkach, rzeźbach są oddaniem przeszłości i imionami — Agatki, Jerzycki, Dyrkoni, Antosi i in. Figurki tych świętych dotąd widnieją w różnych obszarach Litwy — w kapliczkach, przy kościołach, na kaplicznych słupach, czasem — w wiejskich zagrodach.

Obecne miejsce w ekspozycji Gallerii Narodowej zajmują ogromne dębowe krzyże z wrytymi w nich kompozycjami na temat żywota bogatego poczcu wsielich. Wzrost tych krzyży jest znany na Litwie artysta ludowy Petras Svirskis (zm. w 1916 r.), wykonał ich ponad 200.

Bogato jest prezentowana grafika ludowa. Najwięcej rysunków stworzone w pierwszej połowie XIX w. na obszarach Litwy. Ich dekoracyjność, bezpośredniość wyrazu arty-

stycznego wywarły znaczący wpływ na XX-wieczną grafikę profesjonalną. I odwrotnie — nasładowictwem sztuki profesjonalnej są obrazy bezimiennych twórców z wizerunkami świętych. Zdobyli one chłopskie izby, ołtarze w wiejskich kościołach, ołtarzyki procesyjne i in. Wzruszają swoją szerokością, kolorystyką, zderzeniem kontrastowych barw.

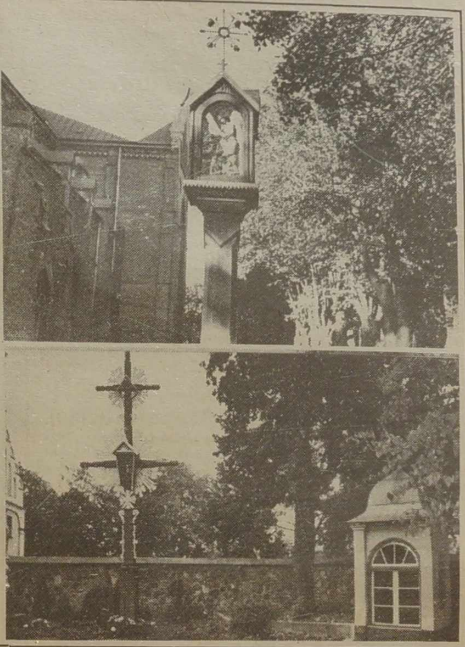
Dział sztuki użytkowej, to — tkaniny, wyroby garn-carskie, kowalskie i in. Wreszcie — meble. Meble w izbie chłopskiej były trwałe, wygodne i ładne. Chłubą były kufer na wiano. Kufr — to prawdziwa poezja. Dekorowane drobnymi ornamentami, odpowiednio pomalowane — bujne liście, kwiaty z tradycyjnymi ptaszkami, symbol Drzewa życia. Niektóre z tych kufur były sygnowane datą ślubu oraz imionami nowożeńców. Kufer — był nieodzownym elementem każdego obrządku weselnego.

Najstarszy kufer w Gallerii pochodzi z roku 1755, przywieziono go ze Żmudzi.

Większość eksponatów (wytwory świątkarzy, drzeworytników i in.) legitymując się ciekawą historią. Nie w każdym przypadku — szczęśliwą. Z Dachuzioty, Żmudzi i innych regionów Litwy trafiły pod auki wileńskie. Ocalały przed ostatecznym zniszczeniem, kradzieżą. Dla turysty — stanowią niewątpliwie duży przedmiot zainteresowania. Natomiast w rodowym Litwinie budzą uczucia frustracji i smutku. Osobliwie — rzeźby, figurki, kapliczki słupy. Są czymś w rodzaju ptaków uwiecznionych w klatce.

Niżej (patrz na zdjęciach) przedstawiamy dzieła sztuki ludowej będące na wolności (ustytuowane przy kościołach) — kapliczny słup z figurkami o tematyce sakralnej przy kościele w Połazde (pocz. XIX w.) i wspanialszy — prezentujący tradycje kowalskie — przy kościele w Kretyndze.

Alwidła ROLSKA
Fot. Zbigniew Markowicz

"Przetrwanie" — to temat wystawy w Raunie

W Finlandii, w muzeum sztuki w Raunie, otwarte zostało tradycyjne biennale sztuki krajów baltickich pod hasłem "Rauna Biennale Balti- - - - -". Kurator muzeum Riitta Kallio na tegoroczną wystawę wybrała nietradycyjny temat — "Przetrwanie" ("Survival"), badający przywileje stosunki twórców i odbiorcy oraz otaczającego ich świata, akcentujący prawo

współczesnego człowieka do nadziei i obowiązków wiary w przyszłość.

W poprzednich biennale w Raunie uczestniczyli litewscy plastycy Mindaugas Šnipas, Gediminas Ūrbonas, Šarūnas Sauka, Gintautas Trimakas, Mindaugas Navakas.

W tegorocznej wystawie bierze udział 21 artystów z Finlandii, Estonii, Łotwy, Litwy, Rosji, Niemiec, Szwecji, Danii i Polski. Sztukę

litewską reprezentują malarci Audronė Petrašūnaitė i Eglė Gineitytė, ekspozycje po trzy prace. Udział twórców w biennale w Raunie sponorsowało Centrum Sztuki Współczesnej Sorosa na Litwie oraz Centrum Informacyjne Krajów Nordyckich w Wilnie.

Wystawa w muzeum raunskim czynna będzie do 14 lipca.

Inf. w.

Sprawozdanie plastyczki

Wizje i pasje

Jest trwale związana z galerią "Arce", chociaż wystawia również w innych miejscach. Należy do tzw. "grupy przetrwania" — to jest grupa artystów, którzy od czasu do czasu organizują ekspozycje jednorazowe — każdy daje tylko jedną pracę.

Teraz Ada Skliutauskaitė ma w galerii "Arca" indywidualną wystawę nawiązującą do tematu "Przetrwanie". Wykonane są techniki grafiki kolorowej, która każde dzieło jest przylgane obrazowi, za pomocą się usiał, co to — akwarela, rysunek czy grafika. Bardzo ciekawym rodzajem, a Ada w do- - - - -

nawet 5 kolorów. Dla każdego koloru robi się oddzielny kamień...

Mówi, że czuje w sobie niewyłączyły przychylny energii. Lini z ubiegłym lat traciąc chęć do pracy, twórczą węgę, ona — odwrotnie, jest pełna pomysłów i planów.

Wystawiała już w Tallinnie, Lublinie, Helsinkach, Krakowie, Oslo, Sztokholmie, Gdańsku, w Holandii i Niemczech. Zresztą tu, w "Arce" przychodzi oglądać jej obrazy — przeważnie obokrajowe i tylko obokrajowy dziś kupują obrazy. Niestety. Jedną z jej prac nabył wczoraj jakiś Belg... Przegląda się temu obrazowi, jak gdyby się z nim żegnała.

Choć w cenniku tysięczne cyfry, zyski autorki liczy się zaledwie na setki: opłata lokalu, VAT itp.

... Zmienia się z roku na rok. W ubiegłym podziwiałam jej szare, białe i czarne serie. Teraz — to oto. Choć abstrakcje, ale niepokojące, nastrojowe, pełne zadumy, dróg w nieznanie, znaków zapytania, krzyżujących przestrzeń, kabalistycznych czerwonych kół.

Najnowsza pasją Ady są lalki. Nie takie sobie lalki, ale dzieła sztuki. Rozalindy, Amelie, Ludwika. W niegdyjszych strojach, z półokrągłymi koronkami, staromodnymi kapтурkami na głowach. Mają smutne zamysłone twarze. Patrz w

przeszłość, do której nie ma powrotu, z przerażeniem obserwując teraźniejszość, która jest hałaśliwa i obca. Nie rozstaje się ze swymi lalkami. "Sprzedać Rozalindę?! Nigdy. Jak można sprzedać Rozalindę?! Zwariowałaś?"

W tej samej "Arce", tylko w sali na dole, można podziwiać obrazy rzadko wystawianej u nas Dali Kasiūnaitė. Część jej można ją oglądać za granicą. Przedstawia nowy cykl "Siedem diurek od klucza", "Sąd mego dzieciństwa", "Wspomnienie o dzieciństwie", "Pierwszy", "Drugi". Te ostatnie — to efektowne olbrzymie płótna o biało-szarych odcieniach. Kosztują 5 i więcej tysięcy, ale są i mniejsze obrazy i te są tańsze.

Wystawy obu pań można jeszcze obejrzeć w przyszłym tygodniu w "Arce", która w ten sposób uczciła swój sześćdziesiąty jubileusz.
Barbara ZNAJDZIEŃSKA
NA ZDJĘCIACH: Ada Skliutauskaitė; lalka "Amelia".

Śladami naszych publikacji Giedroyciowie herbu Hipocentaurus

W nawiązaniu do artykułu pt. "Michał Giedroyc — znany i nie znany" (opracowanie A.A. Bajor, wydrukowanego ubiegłej soboty na łamach naszego dziennika, otrzymaliśmy uzupełniającą informację od naszego stałego Czytelnika, wilanina Pawła GIEDROYCIA — z tych "Giedroyców, pieczętujących się herbem Hipocentaurus.

Rody Giedroyców mają następujące herby: Poray, Topacz i Hipocentaurus ("Dom Xiążęcy z Pokolenia Xiążąt Dorszprungow wnykły").

Ze "Zbioru nazwisk szlachty z Opisem Herbów własnych Familiiom zostającym w Królestwie Polskie, i Wielkim Księstwie Litewskim przez urodzonego Piotra Naleczę Małachowskiego ziemianina Wiewod: Czerniechów ułożony, poprawiony, pomnożony i powtórnie do druku podany" (wyd. w Lublinie, w 1805 r.) pod hasłem (170) Hipocentaurus Herb, czytamy:

Na tarzcu pól człowieka nagiego od głowy do pasa; od pasa Koń w prawą stronę bieżący; zamiaszt ogona wąż ku owemu człowiekowi ma głowę wzniesioną, i pysk otwarty; lecz i człowiek zwrocony do węża, w pysk jego wymierzają strzałą z łuku. W Helmie nad Koroną trzy stusie pióra. Kolor pola nie opisany. Z Wioch naprzód do Litwy, potem do Polski przybył. Za Juliusza Cezara na lit 48 Panulągę przed Narodzeniem Chrystusa Jezusa, w Krajach Włoskich był dobrze znany.

Z dodatkowych informacji udzielanych współcześnie: niejaki Giedroyc był zarządcą u Warwary Mielnik w podwileńskich Markucjach ("na Puszkiniówce") — tamże pochowany. Jeden z Giedroyców jest pochowany na cmentarzu w Korwi (pod Mejszagoła). Rody Giedroyców były (i może pozostały) liczne na Litwie — tam właśnie urodził się ojciec naszego Respondenta, Aleksander Giedroyc herbu Hipocentaurus (miał liczne rodzeństwo, był — 13 dziećmiem...) W Wilnie na III Słomiance były przed wojną cztery domy czterech Giedroyców. Czy są jeszcze? Czy żyją ich dzieci, wnuki?

Propozycje od Czytelników: a może tak zwać jakiś Giedroyców w dzisiejszych Giedrojach

Herb Hipocentaurus z Róża Giedroyców 1588

HIPOCENTAUR (Hipocentaurus, Kitarus)

(Giedrałcia) — w miejscu urodzenia błogosławionego Michała Giedroycy?

Czemu nie? Nie zapominajmy jednak o głównej intencji publikacji na łamach "K.W." dotyczącej przede wszystkim błogosławionego Michała Giedroycia. Prośba księży krakowskich dotycząca informacji o Michale Giedroyciu (miejsce urodzenia, rodzina, pamiętki z Nim związane w postaci obrazów, rzeźb in.).

Miejsce urodzenia — już chyba ustaliliśmy: są to Giedroje (Giedrałcia) — 44 km na północ od Wilna. Wiadomo, że rodzice Michała Giedroycia mieli wieś pod Wilnem — również Giedroje.

Czekamy na ... kolejne informacje. A.A.B.

Polska

Jakimierz dostał 30 tysięcy USD

"Zyciu Warszawy" udało się zdobyć pełną treść uzasadnienia postanowienia o umorzeniu śledztwa w sprawie domniemanego szpiegostwa byłego premiera Józefa Oleksego. Gazeta publikuje fotokopię dokumentu, z którego wynika, że materiały obciążające Oleksego przekazał oficerowi UOP Grigorij Jakimierz — do niedawna akredytowany w Polsce dyplomata rosyjski. Miał otrzymać za to 30 tys. dolarów.

Gazeta przypomina, że prokurator Sławomir Gorzkiewicz, który podjął decyzję o umorzeniu śledztwa w sprawie Oleksego, przyznał, iż ujawnił bytemu premierowi nazwisko agenta, który go obciążał, co wywołało burzenie opinii. W wywiadzie dla "ZW" minister sprawiedliwości Leszek Kubicki przyznał, że prokurator Gorzkiewicz za dużo mówi i zapowiedział, że "będziemy musieli rozważyć ewentualnego wszczęcia wobec niego postępowania dyscyplinarnego".

"Pisząc o Gorzkiewcu nie trąmy z oczu pierwszorzędnej sprawy. W Polsce, ustami szefa MSW oskarżono premiera o świadomą zdradę. Premier z kolei wysunął zarzut, że za pomocą służb specjalnych próbowano w sposób niedemokratyczny przejąć władzę" — pisze w komentarzu redaktorzyński Aleksander Checko. "Do pełnej prawdy jeszcze nam daleko. Być może, że nawet się od niej oddalamy" — twierdzi komentator "Zycia".

Piotr Aleksandrowicz — redaktorem naczelnym "Rzeczpospolitej"

Piotr Aleksandrowicz, dotychczasowy zastępca redaktora naczelnego "Rzeczpospolitej", został mianowany redaktorem naczelnym tego dziennika. Stanowisko redaktora naczelnego gazety wakatowało od 2 marca br., tj. od dnia niespodziewanej śmierci red. Dariusza Fikusa.

Aleksandrowicz, z wykształcenia inżynier-chemik po Politechnice Warszawskiej, ma 42 lata. Jako dziennikar pracował w Polskiej Agencji Prasowej, tygodniku "ITD", "Przeglądzie Tygodniowym", "Gazecie Bankowej". W "Rzeczpospolitej" odpowiedzialny był za pion finansowy gazety. Jest absolwentem Międzynarodowego Centrum Zarządzania na Uniwersytecie Warszawskim oraz University of Illinois (USA).

Podczas inauguracyjnego spotkania z zespołem nowy redaktor naczelny powiedział, że nie przewiduje żadnych rewolucyjnych zmian w gazecie. Zapowiedział kontynuowanie tradycji "Rzeczpospolitej" jako dziennika informacyjnego.

Wydawcą "Rzeczpospolitej" jest spółka z o.o. "Presspublica", której udziałowcami są Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnicze "Rzeczpospolita" (49 proc.) oraz spółka "Presse Participations Europeennes" (51 proc.), wchodząca w skład grupy kapitałowej zmarłego niedawno francuskiego magnata prasowego Roberta Hersanta.

Poprzedni redaktor naczelny Dariusz Fikus był jednocześnie prezesem spółki "Presspublica". Obecnie te dwie funkcje zostały rozdzielone. Prezesem zarządu spółki jest Yves de Chaisemartin.

Nagrody Fundacji Kultury Polskiej dla Litwinów i Białorusinów

W czwartek, w drugim dniu 41. Międzynarodowych Targów Książki przyznano doroczne nagrody Fundacji Kultury Polskiej. Wyodróżniona za propagowanie literatury polskiej na świecie otrzymała dwa wydawnictwa: Związku Pisarzy Litwy oraz białoruską "Narodowa Oświata".

"Wydawnictwo Związku Pisarzy Litwy wydało w ciągu kilkunastu ostatnich miesięcy dziesiątą książkę polskich autorów. Wśród nich są m.in. "Zniewolony umysł" Czesława Miłozza, "Zasypie, wszystko wjedzie" Włodzimierza Odojewskiego, "Śpiwki o dawnych Litwinach od roku 1349" Jana Czeczota, "Matka królów" Ignacego Jana Krzaskiewskiego. Natomiast wydawnictwo "Narodowa Oświata" z Białorusi od czterech lat publikuje podręczniki do nauki języka i literatury polskiej. Dotychczas wydano w nakładzie 252 tys. egzemplarzy 18 podręczników dla klas I-IX, w tym elementarz. W najbliższym czasie zostaną wydane trzy kolejne podręczniki, m.in. repetytorium dla maturzystów" — powiedział przedstawiciel Fundacji Kultury Polskiej Mateusz Paliski.

Fundacja Kultury Polskiej została powołana w grudniu 1987 r. przez najwybitniejszych twórców, artystów i naukowców. Od 1994 r. prezesem jej zarządu jest Beata Tyszkiewicz. Celem FKP jest wspomaganie polskiej kultury, upowszechnianie jej osignięć w kraju i zagranicą, a także ochrona polskiego dziedzictwa narodowego.

Zamiast komentarza

Chwył zastosowany wobec Krzaklewskiego nie jest nowy

Na początku lat 80-tych polska "Solidarność" była sobą w oku władz wielu republik ówczesnego ZSRR, w szczególności tych, graniczących z Polską. Na wszelkie sposoby zwalczyły one przenikanie ducha, idei "Solidarności" na swoje tereny, w jakiegokolwiek postaci to by się nie działo. Czy to były spotkania, kontakty z jej członkami, przybyszącymi z Polski, czy też organizowanie imprez związanych z imionami, dziełami wielkich Polaków, przedstawicieli innych narodów zagrywających i inspirowanych do walki o niepodległy byt i sprawiedliwość społeczną.

Przypomina o tym m.in. folder "Gdybym się jeszcze urodził miał znów..." o Polskim Teatrze Ludowym we Lwowie, w 1993 r. wydany staraniem Komitetu Pomocy Polakom na Wschodzie, Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego (znajdującego się w Londynie) i Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" w Warszawie.

"W trzecim dziesięcioleciu swego istnienia Teatr przeżywa dramatyczne wydarzenia — jego działalność omal nie zostaje wstrzymana przez ówczesne władze partyjne Lwowa — dowiadujemy się z folderu. — W październiku 1981 roku Zbigniew Chrzanowski, a z nim kilku aktorów, w tym 5 studentów z Polski studiujących na Politechnice Lwowskiej, zostają poddani działaniom represyjnym. Obywatele ZSRR pozabawia się pracy zarobkowej i nauki, a obywatele PRL zostają wydalen z uczelni i doprowadzeni w trybie przymusowym do granicy. Brutalnie zostają przetrwane próby "kartoteki" T. Rózewicza. Nie mogą podjąć pracy w zawodzie Zbigniew Chrzanowski wyjeżdża z Lwowa na pobyt stały do Polski..."

Bezpośrednim powodem działań represyjnych posłużyło to, że właśnie w czasach potęgujących się działań "Solidarności" uczestnicy spektaklu Stanisława Wyspiańskiego "Wesele" po jego odegraniu udali się pod pomnik Mickiewicza i u jego stóp złożyli kwiaty. Zbigniewa Chrzanowskiego, wychowanka wydziału reżyserii jednej ze szkół teatralnych w Moskwie usunęto z Lwowskiej TV i zdykwalfikowano jako reżysera. Mało tego, gdy wyjeżdżał do Polski, podczas przekraczania granicy radziecko-polskiej, został brutalnie potraktowany przez celników w ZSRR, nie porzucił mu poduszki, które ze sobą wiózł.

Zajścia te odbyły się echem w Wilnie, ale o tym innym razem.

Jerzy SURWIŁO

WNP

Szczyt przywódców w Moskwie

Szczyt przywódców krajów Wspólnoty Niepodległych Państw rozpoczął się w piątek w Moskwie w oficjalnej rezydencji prezydenta Rosji. W 20. sesji rady szefów państw WNP uczestniczyło wszystkich 12 przywódców tych krajów.

Prezydent Rosji Borys Jelcyń, który walczył o reelekcję w wyborach prezydenckich 16 czerwca, uzyskał całkowite poparcie ze strony przywódców Wspólnoty Niepodległych Państw.

Prezydenci byłych republik radzieckich oświadczyli, że Rosja powinna kontynuować reformy i wielu z nich opowiedziało się za zwycięstwem Jely-

na. "Ukraina ma nadzieję, że reformy rozpoczęte w Rosji będą kontynuowane przez tych, którzy je zainicjowali" — powiedział prezydent Ukrainy Leonid Kuczma.

Prezydent Azerbejdżanu Gejdar Alijew wyraził nadzieję, że społeczeństwo rosyjskie podejmie słuszną decyzję i poprze kurs reformy Jelcyna.

Nursultan Nazarbajew — prezydent Kazachstanu — nie odważył się kontrowersyjnie do osoby Jelycyna, jednak powiedział, że w interesie wszystkich państw w Rosji byłyby kontynuowane. Z kolei prezydent Uzbekistanu Islam Karimow nie tylko wyraził poparcie dla Jelycyna, lecz także poprosił o odradzających się w Rosji komunistów, uznając ich za całkowicie nie do przyjęcia.

Poparcie 12 przedstawicieli WNP powinno pomóc Jelycynowi w reelekcji — uważa Reuter.

Włochy

Romano Prodi otrzymał misję sformowania rządu

Sześciuletniemu profesorowi ekonomii z Uniwersytetu w Bolonii, liderowi zwycięskiej w ostatnich wyborach centrolewicowej koalicji Drzewa Oliwne Romano Prodiemu przyznano powierzyć misję sformowania nowego gabinetu.

Prodi był w latach 1982-1989 i 1993-1994 prezesem największego włoskiego koncernu państwowego IRI. Ma niewielkie doświadczenie rządowe. W latach 1978-1979 był ministrem przemysłu w czwartym gabinecie Andreottiego.

Rosja

Jawlinski: Jelcyń przyjął moje propozycje

Kandydat reformatorów w rosyjskich wyborach prezydenckich Grigorij Jawlinski powiedział, że prezydent Borys Jelcyń zaakceptował jego propozycje dotyczące zmian w rządzie i gospodarce Rosji.

W oświadczeniu, nadanym przez prywatną telewizję NTV Jawlinski zapewnił, że podczas czwartkowego spotkania Jelcyń zgodził się na jego propozycje, które "są bardzo poważne", a dotyczą zwłaszcza ograniczenia władzy prezydenckiej i większej równowagi między władzami.

Według Jawlinskiego, prezydent "przyznał, że są konieczne głębokie przekształcenia w gospodarce".

Jawlinski oświadczył, że Jelcyń zadeklarował również gotowość "bezpośrednich negocjacji z separatystami w Czeczenii".

Kandydat reformatorów dodał także, że zawiadomił prezydenta o "naciśkach" demokratycznej opozycji w sprawie odwołania rządu premiera Włodymyra Czernomyrdina i wiceprezera Olega Soskowa.

Białoruś

Oficjalna propaganda o ostatnich głośnych wydarzeniach

Oficjalna propaganda białoruska, uprawiana przez państwowe mass media i propejedyckie polityków zaczyna popularyzować poglądy, że ostatnie głośne wydarzenia na Białorusi — opozycyjne demonstracje, przybywanie na Białoruś przedstawicieli zagranicznych organizacji, w tym polskiej "Solidarność", wiązą się ściśle z białoruskim wyborem opcji w polityce zagranicznej — integrowaniem się z Rosją.

Taki pogląd przedstawił w głównym czwartkowym wydaniu dziennika telewizyjnego propejedycki deputowany Rady Najwyższej Uładimir Nisicuk, który powiedział, że dopóki Białoruś nie określiła się w tej sprawie, była krajem spokojnym. A kiedy dokonała wyboru, zgodnie — zdaniem deputowanego — z wolą narodu, wyrażoną w ubiegłorocznym referendum, stała się poligonem politycznym, na którym podjęli działania ci, którzy "może mieliby nadzieję na to, iż Białoruś wybierze zbliżenie z Zachodem".

O aktywności "wewnętrznych i zewnętrznych zwolenników zachodniej opcji" świadczą — według deputowanego — ostatnie demonstracje w Mińsku, udział w jednej z nich przedstawicieli ukraińskiej organizacji UNA-UNSO i niedawna wizyta delegacji polskiej "Solidarność".

Francja

Przyjęcia i gale w Cannes

Czas, w którym Elizabeth Taylor pojawiła się w Cannes z dwami i kapturami na przyjęcie i premierowy pokaz filmu już chyba minął. Tegoroczne imprezy towarzyszące festiwalowi są jak dotąd spokojne, moze ze względu na czyste niebo.

Na nadmorskim bulwarze Croissette widziano dwa wiełbądy — ale w charakterze reklamy australijskiego filmu "A Rose in the Desert".

Przy kosztach przyjęcia od pięciu do dwustu tysięcy dolarów dystrybutorzy mniej szczerze łożą w tym roku na kampanie marketingowe. "Nie wydajemy 40 tysięcy dolarów na wielką planszą reklamową przy budżetem Cannes. Wolimy, żeby nasze gwiazdy przechadzały się bulwarze Croissette" — mówi szef dystrybucji małego Troma Studios, znanego z komedii i efektów specjalnych. Jego firma poprzestała na rozrzucaaniu ulotek z reklamą "Tromeo and Juliet".

Inna agencja zyskała w tym roku rozgłos wynajmując 20 atrakcyjnych par do "przytąpiania" niezbyt skłonnych do wierzności panów w barach luksusowych hoteli. Akcja ta miała reklamować film opowiadający o amerykańskich i brytyjskich firmach, które stórszą tępy typy taktyki.

Przyjęcia z okazji filmów, to m.in. elegancka kolacja dla uczczenia "Tem-

press Moon" Chena Kaige, na którą ma przybyć książka Monaco, Albert.

Najdroższe (od tysiąca do 25 tys. dolarów) był wstęp na galę, z której dochód zasilił amerykańską fundację ds. badań nad AIDS (AmFAR). Gospodyniami wieczoru były Liz Taylor i Cher.

NA ZDJĘCIU: Liz Taylor na przyjęciu w Cannes.

Fot. EPA — ELTA

Kronika polonijna

153 pielgrzymka Polaków do Montmercy

19 maja br., do uczczenia pamięci Polaków zmarłych na emigracji, odbędzie się w Montmercy, pod auspicjami władz miejskich 153 pielgrzymka, organizowana przez Towarzystwo Historyczno-Literackie, przy współudziale Polskiej Misji Katolickiej we Francji, Ośrodka Dialogu Księżki Pallottynów oraz Towarzystwa Opieki nad Polskimi Zaby-

kami i Grobami Historycznymi we Francji.

Uroczystości rozpoczął Msza św. w Kolegiacie Saint-Martin w Montmercy, pod przewodnictwem J. E. Księdza Arcybiskupa Szepegana Weselogo, Delegata Prymasa Polski do Emigracji, koncelebrowana przez Księdza Prałata Stanisława Jeża, Rektora Polskiej Misji Katolickiej we

Francji, Księdza Zenona Modzelewskiego, Superiora Księżki Pallottynów i Księdza Jerzego Dobkowskiego, Rektora Domu Palottynów w Montmercy. Po Mszy złożono kwiaty na Grobach Starożytności na cmentarzu przy Kolegiacie, zastąpionych przez Księdza Szepegana zakończono przyjacielskim spotkaniem i podwieczorkiem w Domu Księżki Pallottynów w Montmercy.

VILNIANA

Sarkofag Korwin-Milewskich — to główna inwestycja

— Komitet w ciągu minionych dwóch lat gromadził pieniądze pochodzące z łowisk na warszawskich Powązkach z myślą o odnowieniu najbardziej reprezentacyjnego grobowca na Roscie, należącego do zmarłego i zasłużonego dla Wilna rodziny Korwin-Milewskich. Jak się przedstawia sytuacja w tej chwili?

— Rozmawiany w czasie, gdy nadeszły bardzo optymistyczne wiadomości. Przypomnę, że na stan tego grobowca przed kilku laty zwrócił uwagę podczas swej bytności w Wilnie Jerzy Waldorff — znakomity pisarz i wielki obrońca warszawskich Powązek oraz przyjaciel wileńskiej Rosy. Wtedy też zrodziła się idea odnowienia sarkofagu, a właściwie przeprowadzenia prac remontowych. Na to jednak potrzebne są poważne sumy, o które zabiegaliśmy w różny sposób. Niestety, bez rezultatu. Wtedy postanowiliśmy, że będziemy kwestować na Powązkach wyjącznie na odnowienie tego cennego grobowca. To bodaj jedyny tego rodzaju obiekt na Roscie, do którego, mimo prób, nie potrafili dostać się rabusie. W ostatnim jednak czasie, zwłaszcza po zmianie, co niewątpliwie są niezbędne zmiany w jego konstrukcji, wymagające niezwłocznej ingerencji specjalistów.

Wywiad z Alicją KLIMASZEWSKĄ — prezesem Społecznego Komitetu Opieki nad Starą Rosą i Cmentarzem Bernardyńskim

Tak się pomysłowo złożyło, że ostatnio, o czym poinformowała pani Żywie Maćcionie — architekt Rosy — wileńscy konserwatorzy zabytków przeprowadzają prace remontowe (pieniądze z budżetu państwowego), natomiast nasz Komitet zatroszczył się o restaurację, uzupełnienie ubytków itd.

— Kiedy to nastąpi?

— Prace remontowe mają być rozpoczęte jeszcze w tym miesiącu. Restauratorskie natomiast — w sierpniu. Z tym, że strona litewska zasugerowała, by były one wykonane przez polskich specjalistów, którzy już za zgromadzone na warszawskich kwestach pieniądze odnowili w ubiegłych latach osiem cennych pomników. Proponując ich ponowne zaprojektowanie, traktując jako uznanie dla ich pracy i umiejętności. Chodzi o ekipę, kierowaną przez konserwatorkę zabytków Jolantę Gasparuk. Nam takie rozwiązanie bardzo odpowiada, przede wszystkim z racji różnic finansowych, bo trzeba wiedzieć, że pieniądze zebrane podczas warszawskich kwest zostają w Polskim Banku Narodowym i wszelkie ustalenia rachunków za prace wykonane w Wilnie odbywają się w Warszawie.

— W tych dniach na Roscie ponownie na pomniku znakomitego rzeźbiarza wileńskiego Bolesława Bażukiewicza znalazł się jego portret, skradziony w roku ubiegłym.

— Zainstalowana została kopia z białego cementu. Poprzedni portret był metalowy. Na ogólnej fali kradzieży wszystkich, co jest zrobione z metali kolorowych, został dostownie wywany z pomnika. Ogłosiliśmy wtedy zbierkę pieniędzy, żeby móc zrobić nowy odlew. Na apel odezwała się pani Irena Pawłowicz — pilotka wycieczek z Drużkinek. Wśród turystów, głównie kucharzów z Polski, zebrała 900 litów. Pragnę gorąco podziękować również rzeźbiarzowi Leonowi Żukowski, który za symboliczną sumę zrobił dwa odlewy. W tym metalowy, który będzie czekał lepszych czasów.

Zostało nam jeszcze 200 litów. Do tego doszły jeszcze pieniądze od następujących ofiarodawców: Alicja Karpowicz — 15 Lt (Wilno), Anna Wętkowska — 50 funtów szterlingów (Polska), Jan Piotrowski — 50 n zł (Polska), grupa bibliotekarzy z Pedagogicznej Biblioteki w Warszawie — 5 USD.

— Społeczny Komitet powoli wkracza także na teren Cmentarza Bernardyńskiego.

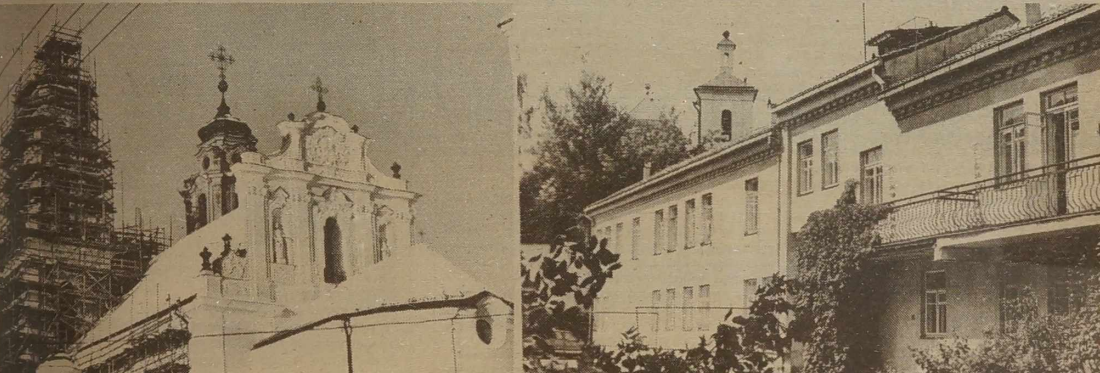
— To prawda jest uzasadniona brakiem pieniędzy. W naszym roku zabiegaliśmy o nie wśród wileńskich przedsiębiorców. Znaleźliśmy zrozumienie w rodzinach Korczyńskich i Klonowskich. Sfinansowały odnowienie pomnika na grobie wielece zasłużonego dla Wilna historyka Władysława Zahorskiego. Tu przy okazji chciałabym jeszcze raz nawiązać do podziękowań wianiance pani Marii Kuryłto, która systematycznie i bezinteresownie opiekuje się grobami Cmentarza Bernardyńskiego. Właśnie ona zwróciła uwagę na stan pomnika Zahorskiego. W najbliższym czasie planujemy odnowienie nagrobka Franciszka Siekierzyńskiego — prezesa weteranów powstania 1863 roku, zmarłego w 1931.

— Wiadomo też, że Komitet jest swego rodzaju pośrednikiem, zwłaszcza dla osób z Polski, pragnących zadbać o groby swych bliskich na wileńskich cmentarzach.

— Dzieje się to głównie za sprawą bytności jego członków na warszawskich kwestach. Polacy bardzo często zwracają się do nas z pytaniami, w jaki sposób mogą zaopiekować się rodzinnymi grobowcami. W takich wypadkach zabławiamy wszelkie sprawy związane z przygotowaniem odpowiedniej dokumentacji, znalezienia firmy, która prace wykona etc. Pragnę podkreślić, że czynimy to absolutnie bezinteresownie. Przykładem niech będzie chociażby sarkofag na grobie Jana Zahorskiego — prezesa Najwyższej Izby Kontroli w latach 1921-1926, spychającego na Roscie. Obecny NIK odnowił ten pomnik, a prace przeprowadził specjalista "Budimex".

— Najbliższe plany?

— Wolę o nich nie mówić, bo różnie to jest czasem kłopoty. Dobrze pamiętam fakt, gdy wywołana zostałam "na dywanek", na posiedzenie komisji kultury w Samorządzie m. Wilna, kiedy to prezes FKPaL Henryk Sosnowski zażądał wyburzenia pomnika Bolesława Bażukiewicza, wystawionego dzięki staraniom naszego komitetu, poparcia architekta Eduarda Budricka, administracji Rosy, a sfinansowanego przez Wrocławską Fundację im. Adama Mickiewicza.

Wołają myślami i głosami wszystkiego ludu...

Jan Bułhak — najznakomitszy fotograf wileński, twórca niepowtarzalnych "Wizji miasta", kierownik Zakładu Fotografii Artystycznej przy Uniwersytecie Stefana Batorowego w Wilnie — o kościołach wileńskich powiedział tak: "...zda się dzwonia we wszystkie dzwony, wołają myślami i głosami wszystkiego ludu, strzelistym wozłem wyrażają wszystkie pragnienia i tęsknoty..."

Dzwony kościołów wileńskich w większości wypadków milczą. Z tej prostej przyczyny, że prawie nie przetrwały. Względem niektórych zostały łosy lub bardziej łaskawy, względem innych był i jest nadal okrutny. Spójrzmy na wieże kościelne. Rzadko które miały na świecie może się szczyścić taką różnorodnością. I rzadko które miało może się wstydzić z powodu tak przereźnionego zamiebania.

Jan Krzysztof Glaubitz, sprowadzony w 1737 roku po wielkim porażce Wilna architekt ze Śląska, stał się twórcą cudownego baroku i rokoka wileńskiego. To jemu zawdzięczamy akademicki kościół św. Jana, z przepięknym, niepowtarzalnym ołtarzem głównym, na który się składa aż dziesięć pomniejszych ołtarzy w dwóch sznurkach. To on przebudował kościół Misjonarzy z górnymi nad Wilnem zwiecznymi wieżami, wznosił bramę wesołą, prowadzącą na teren klasztoru Bazyljanów, w którym wzniesiono był Mickiewicz i Filareci, a gdzie dziś, co prawda bez żadnego systemu, odbywają się Środy Literackie w Celi Konrada Glaubitza — przebudował kościół św. Katarzyny. W jego interpretacji świątynia ta uzyskała przepiękny kształt w stylu późnego baroku.

Ta widoczna na zdjęciu biel fragmentu kościoła św. Katarzyny, miała być tylko złudzeniem.

Nadali ulęgała zastępowemu niszczeniu. Mimo że została w październiku 1993 roku na podstawie aktu o restytucji zwrócona Archidiecezji Wileńskiej. Zabudowań klasztornych natomiast nie oddano prawowitym właścicielom — benedyktynom, które w nieładnych warunkach, przesiedlane i szykanowane przetrwały jedynie w Wilnie. W ciągu całego okresu powojennego nieoficjalnie działają w naszym mieście, niósąc posługę biednym i cierpiącym, oraz młodzieży. Słowa Bożego.

Gdy policyjne konserwatorzy przyszli na ten obiekt, w sercach benedyktynki zrodziła się cicha nadzieja, że może kiedyś wrócić do własnej siedziby, że odróżni się owe piękne tradycje kształcenia młodzieży, wspomagania tych, którzy pomocy potrzebują. Niestety, tak się nie stało. Policyjne budowlani po odzyskaniu przez Litwę niepodległości musieli prace przerwać, ponieważ Moskwa, która dotychczas finansowała prace restauratorskie i konserwatorskie na rzymskich obiektach Wilna, pieniądze kategorycznie odmówił (przy okazji, co jest absolutnie niesłuszne, Polacy nie otrzymali

pieniędzy za wykonane już roboty). Litwa natomiast środków nie miała, żeby prace przed nią rozpoczęte kontynuować.

Barbaryńskie dzieło — w kościele św. Katarzyny po wojnie urzędowo skłódnico soli — poniekąd jest kontynuowane, chociaż jest już właściwie. Przed paru laty skradziony miedziany dzia, niedawno powyjłano szczyt. Więc woda dostaje się do wnętrza, a skutki tego są coraz bardziej widoczne.

...Gdyby były pieniądze, gdyby benedyktynki mogły się

zadomowić w murach prawie należącego do nich klasztoru... Znajac ich pracowitość, skrupulatność, wytrwałość można przypuszczać, że bezcenne dzieło największego wileńskiego architekta połowy XVIII wieku Jana Krzysztofa Glaubitza — kościół św. Katarzyny potoczyłby się do ruin...

Na kolejnym zdjęciu widoczna jest (w głębi) na tle domów ulicy Dominikańskiej wieżowa katedra św. Trójcy. Mała katedra wina wie o ciekawym fakcie, związanym z tą świątynią. Otóż, proboszczem jej był słynny astronom i rektor Uniwersytetu Wileńskiego ks. Marcin Poczobut (w latach 1781-1805). Niestety, Rusjanie w pierwszej połowie XIX w. kościół swoim zwyciężym przebudowali na cerkiew. Rewindykowany został w 1919 roku, a po drugiej wojnie zamknięty i przekształcony w pracownię rzeźbiarską (m. in. tu powstał ogromny monument dla IX Fortu w Kosowie).

Dzwony kościółka w Kolonii Wileńskiej (Pawilny) pod wezwaniem Chrystusa Króla zwołują wiernych na różne uroczystości i nabożeństwa. Niewielka drewniana świątynia stoi w przereźnionym miejscu. Zadzźwięnia swymi pięknymi kształtami, filigranowym szpiczastym dachem, koronką wieży, na której wieżę znajduje się galeria, zwieńczona małą wieżyczką. A najważniejsze — parafianie nie mogą się nacisnąć swoim proboszczem, który oto tuż ponad 20 lat sprawuje posługę duszpasterską, ks. Aleksy Koniścem.

W ogóle, odłąk ten kościół powstał, a było to 7 lipca 1935 roku, zawsze trafiali do kapłani o wielkim sercu i wielkim umyśle. Świątynię tę poświęcił arcybiskup Romuald Jabrzykowski. Związany z nią był ks. Jan Kretowicz, słynny kaznodzieja, proboszcz kościoła Bernardyńskiego, bowiem Kolonia Wileńska należała do tej parafii. Potem był Jan Matulewicz, inny kapłan. Piękną kartę miłości bliźnich i patriotyzmu wpisał pierwszy proboszcz ks. Łucjan Persewicz-Soltan, wyznaczony na to stanowisko w czerwcu 1939 roku, gdy kościół w Kolonii Wileńskiej podniesiony został do rangi parafialnego.

Na przylegającym do świątyni cmentarzu legli w lipcu 1944 chłopcy — uczestnicy operacji "Ostra Brama". Wówczas po ich pogrzebie zaczęto obok grzebać cywilnych mieszkańców Kolonii równie patriotycznych jak ich duszpasterz Łucjan Persewicz-Soltan, który mimo zrytek i ogromnych cierpień do końca pozostał Czołwiekiem.

NA ZDJĘCIACH: kościół św. Katarzyny w ruszowaniach, nie mażący to jednak swale, że jest ratowany, podobnie jak w całym okresie powojennym ulęgał nadal powolnej ruinie wieśród domów ulicy Dominikańskiej znajduje się nieczynny kościół św. Trójcy; drewniany kościół w Kolonii Wileńskiej zachęca swą bezprezsjonalną urodą.

Kolumnę przygotowała Halina JOTKIAŁŁO
Fot. Marian Paluszkievicz,
Walery Charin, Zbigniew Markowicz

VILNIANA

SPORT

Kolarstwo

Zwycięstwo lidera

Kolumna Wyścigu Pokoju wjechała na tereny Niemiec. Pierwszy z trzech etapów w tym kraju, płaski jak stół, nie wnosił żadnych istotnych zmian w klasyfikacji.

Jadący w żółtej koszulce lidera Niemiec S. Wesemann wygrał 9 etap tej imprezy z Liberca do Cotbus długości 168 km w czasie 4 godz. 7 min. 10 sek. Jest to jego piąte zwycięstwo etapowe w tym wyścigu. Wesemann finiszował na czelu pelotonu wyprzedzając Austriaka W. Riebenbauera i S. Blochwitz (Niemcy 2). Na 11 miejscu został sklasyfikowany najlepszy z Polaków S. Chrzanowski, a na 29 pozycji kolarz litewski R. Rumša, jadący w barwach zespołu Mroz. S. Chrzanowski wygrał dwa z trzech lotnych premi, ucinając się na prowadzeniu punktacji aktywnych. Wesemann powiększył swą przewagę nad rywalami w klasyfikacji generalnej.

Inf. wł.

Koszykówka

Liga NBA

Zakończyły się mecze półfinałowe play off ligi NBA. Zespół Utah Jazz w szóstym meczu pokonał drużynę San Antonio Spurs 108:81, wygrywając rywalizację 4:2. Tak więc w finale Konferencji Zachodniej zmierzą się zespoły Utah Jazz i Seattle SuperSonics, a w finale Konferencji

Wschodniej będą grały drużyny Chicago Bulls i Orlando Magic.

ME niesłyszących

Na mistrzostwach Europy Niesłyszących w Krakowie obroniła tytułu mistrzowską mekska drużyna Litwy w ćwierćfinale wygrała z Estonią 67:65. Nie powiodło się gospodarzom. Polacy przegrali ze Słowacją 48:55 i nie zakwalifikowali się do strefy medalowej. Rosjanie pokonali Hiszpanię 88:78, a Finlandia — Wielką Brytanię 88:31.

W spotkaniach drużyn żeńskich zespół Litwy wygrał z Białorusią 70:40, Litwa pokonała Wielką Brytanię 96:37, Ukraina ustąpiła Rosji 56:63, Irlandia przegrała ze Szwecją 29:87.

Odprawa koszykarek

W Departamencie Sportu odbyła się odprawa koszykarek na turniej półfinałowy mistrzostw Europy, który się rozpocznie 22 maja we francuskiej miejscowości Angers. Wezmą w nim udział 6 reprezentacji. Obok Litwy grą będą Czechy, Polska, Francja, Finlandia oraz Bośnia i Hercegowina. Trzy najlepsze drużyny zdobędą skierowania na mistrzostwa Europy, które zostaną rozegrane w roku przyszłym na Węgrzech.

Inf. wł.

Lekkoatletyka

Już rekordy

Sposobiący się do Olimpiady w Atlancie lekkoatletci uzyskują coraz to lepsze rezultaty.

Podczas zawodów w Moskwie O. Owczinnikowa uzyskała najlepszy

w tym roku wynik na świecie w rzucie oszczepem — 68,72 m, będący rekordem Rosji.

Niemiecka sprinterka, mistrzyni Europy w biegu sztafetowym, S. Lichtenhagen wygrała w Kolonii bieg na 100 m w czasie 11,49 sek., który jest najlepszym tegorocznym wynikiem na świecie.

Na zawodach w Grudziądzu 19-letnia A. Progrzowska ustanowiła rekord Polski juniorek i senierek w rzucie młotem wynikiem 47,08 m.

W kilku wierszach

W towarzyskim meczu w Hamburgu piłkarze roczni Niemiec wygrali z mistrzem świata, Niemcem Francji 27:23.

W Seulu piłkarze Korei Płd. przegrali w meczu towarzyskim ze Szwecją 0:2.

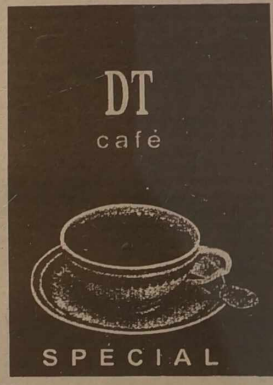
W towarzyskim meczu żeńska reprezentacja Polski w hokeju na trawie zremisowała w Poznaniu ze Słowacją 1:1.

Zespół Rosji zajął pierwsze miejsce w konkursie drużynowym mistrzostw Europy juniorek w gimnastyce sportowej w Birmingham. Na drugim miejscu znalazły się Francuzki, a na trzecim — gimnastyczki Ukrainy.

W Hongkongu rozpoczęły się drużynowe mistrzostwa świata w badmintonie kobiet i mężczyzn. Bierze w nich udział po 8 najlepszych zespołów, wyłonionych w lutych eliminacjach strefowych. W inauguracyjnych meczach turnieju kobiet Indonezja wygrała z Japonią 5:0, a Chiny z takim samym wynikiem z Rosją.

ŚWIEŻA, AROMATYCZNA, O NIEPOWTARZALNYM SMAKU

KAWA

Z NAJLEPSZYCH GATUNKÓW

prażona w Wilnie

Producent UAB "DALTRANS" spółka polska

Hurt i detal zamówienia ul. Kirtimų 49, Vilnius tel. 64-35-33 fax. 64-06-51 (Zam. 587)

Horoskop

KOZIOROŻEC. Uwaga, nie by przepracuj oferty komercyjnej. Właśnie w tych dniach można oczekiwać dochodów. Mogą być kłopoty ze zdrowiem. Jeśli zaczęły się, zasięgnijcie porady specjalisty. Unikajcie nowych partnerów komercyjnych, bo mogą oszukać.

WODNIK. Nie powinniście pozwolić przeciwnikom na zrobienie pierwszego kroku. Czekaj trudny wybór związany z finansami. Tydzień sprzyjać będzie paniom, które mogą liczyć na awans służbowy. Stosunki w domu mogą się skomplikować.

RYBY. Czekaj was dosyć pomyślny tydzień, ręką przyczynicie gwiazd. Dochody z transakcji astrologów radzą zamienić w gotówkę. Możecie nie wątpić co do korzyści z niedawno zawartej umowy. Przynieście bowiem zysk, zarówno jak i nową znajomość.

BARAN. Prześlębiory powie, że się w transakcji na giełdzie papierów wartościowych. Będzie znacznie przyspły pieniądze. Właściwe kroki w sprawach finansowych przyniosą sukces. Pozyteczną może się okazać rada jednego z bliższych przyjaciół. Możecie nawiązać kilka nowych korzystnych znajomości. Pod koniec tygodnia warto udać się na łono przyrody.

BYK. Niepotrzebnie bierzcie się od razu za kilka spraw, których nie potraficie załatwić w przewidzianym czasie. Kobieta wydawać będzie pieniądze na przedmioty, których nie potrzebuje. Ludzimi interesu lepiej jest w tych dniach zlecić sprawy finansowe swemu pomocnikowi, gdyż w śpiechu sami mogą popełnić błędy. Żołnierz może być przeniesiony na służbę do wschodniej części kraju.

BLIŹNIĘTA. Może was spotkać krytyka ze strony wyższej instancji, gdyż wasi podwładni wywiązali się ze złezonego zadania. Dla tych, którzy za mało czasu poświęcili przygotowaniu do egzaminów w szkole, niektóre egzaminy mogą się okazać zbyt trudne. Niedawno otrzymaną gotówkę należy ulokować w banku.

RAK. Będziecie mieli znaczne straty wypływające z zobowiązań w ramach umowy. W takiej sytuacji należy szukać partnerów godnych większego zaufania. Radzimy nie uczestniczyć w transakcjach, o których macie słabe pojęcie. Sprawdzaj się obawy partnerów o do kont bankowych. Unikajcie ludzi mało znajomych.

LEW. Będziecie mogli wyrazić przysługując osobie, która okazać się znajomkiem w pewnej bardzo ważnej dla was transakcji. Kobieta nie powinna zrezygnować z propozycji nowej pracy. Zrealizujcie swoje zamiary, jeśli będziecie pilniej przestrzegać wskazań partnerów z biznesu. Handlowcy powinni unikać nowych znajomości komercyjnych. Zafascynowane kobietą może mieć powstanie konsekwencje na przyszłość.

PANNA. W tych dniach ulegniecie zbyt wielkiemu wpływowi zewnętrznemu, co może się odbić na sytuacji służbowej. Zrezygnujcie ze wszystkich niepotrzebnych i wątpliwych znajomości. Możliwy jest konflikt z kolegami, co może odbić na zdrowiu. Możecie przystąpić do realizacji nowych planów. Unikajcie kontaktów z nieznanymi osobami w sklepach.

WAGA. Znowu będziecie mogli zabłysnąć swymi najlepszymi cechami, niemniej astrologi radzą zachować ostrożność na przyjęciach i unikaj ludzi, którzy chcą poznać wasze zdanie w różnych kwestiach. Znajdźcie nowe źródła uzupełnienia budżetu rodzinnego. W rodzinie panować będzie całkowite zrozumienie wzajemne. Możecie wypróbować siły w nowym interesie.

SKORPION. W tych dniach będziecie musieli dołożyć wiele starań, aby osiągnąć nakreślony cel. Możliwe są konflikty z dziećmi, ale na razie trudno powiedzieć, czy słuszne są wasze metody wychowania młodego pokolenia. Pod koniec tygodnia możliwa jest ważna transakcja, ale dywidendy wpływają dopiero za kilka tygodni. Unikajcie przebiegłości.

STRZELEC. Będą kłopoty służbowe. Pomogą je przezwyciężyć starzy znajomi. Studenci czekają trudne egzaminy, ale dać o sobie dobre przygotowanie. Bierzcie się do nowej pracy, która się opłaca. Prześlębiory powinni się wykazać dużą aktywnością komercyjną.

Kronika policyjna

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RL, 16 maja br. w kraju odnotowano 125 przestępstw, w tym: 4 obrażenia ciała, 1 gwałt, 8 chuligańskich ekscesów, 5 rabunków, 107 kradzieży. Skradziono 20 pojazdów, znaleziono — 11.

Zarejestrowano 11 awarii ruchu drogowego i 5 pożarów. Znalezione zwłoki 4 osób. Zatrzymano 35 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Życiu dyplomata nie zagraża niebezpieczeństwo

Policja i prokuratura m. Wilna poszukuje 24-25-letniego mężczyzny, mówiącego w jęz. rosyjskim, podejrzanego o napad na dyplomata rosyjskiego i o kradzież

Zdarzenie

Iwanowi Gołondiewskiemu odwiedniny bliższego sąsiada wypadły jak najbardziej na czasie. I choć abj mieszkają w Podbrodziu i w ciągu dnia nieraz się spotykają, tak ważne "wydarzenie" postanowili odpowiednio uczcić. Postawili opóźnili dwie butelki wódki. Gdy nieco otrzeźwieli, urządzili, że trzeba "poprawić zdrowie". 5 litr wyłudziła u

"Wyleczy"

żony jednego z kumpli. Kupili kolejną butelkę. I kiedy już wdziano w niej dno, Zygfryd Szymkowicz opowiedział sąsiadowi o swoim kłopotcie: na cieie zjawiała się jakaś wysypka. Natychmiast ciebie wyleczył — zapewnił sąsiada Gołondiewski. Staniając się poszedł do szpiarni, przyniósł butelkę z płynem i przystąpił do zabiegu. "Le-

karstwo" zapachem przypominając naftę lub benzynę. Żeby było upewnić, sąsiad zapalił zapalniczkę.

... Najwięcej kłopotu mieli lekarze podbrodzkiego pogorowca parzonego Z. Szymkowicz odwołano do działu reanimacji szpitala święciańskiego. Ciekawe, ile będzie kosztowało prawdziwe leczenie? Poszkodowany nie ma żadnych przejawów choroby, przywrócić do płty kuchennej.

Zenon SAMULEWICZ

Specjalista od domków letniskowych

Walerij Ryzhenkow. 21 lat, wykształcenie — 9 klas, kawaler, zatrudniony w szpitalu Czerwonego Krzyża. Amator wspaniałej i rabunków. Nie rabował na wielką skalę, chyba dlatego że nasza Temida była w stosunku do niego dosyć pobłażliwa...

23 sierpnia 1994 r. Walerij razem ze swymi kolegami, których śledztwo nie ustaliło, działając według wcześniej ułożonego planu, zrabował mienie należące do ob. Wierchobłama. Można powiedzieć, "skok" się nie udał. Ryzhenkow stanął przed sądem rej. wileńskiego i otrzymał 2 lata pozbawienia wolności z zawieszaniem. Zawieszanie wykonania wyroku jest szansą zastanowienia się nad dalszym postępowaniem. Niestety, Walerij tej szansy nie wykorzystał. W końcu grudnia 1994 r. znnowo ze współkarni młdarzył się do domu letniskowego należącego do J. Tichonowa. Domek ten był przystosowany do dłuższego w nim zamieszkania; jak się potem okazało, pełno było w nim kuszących rzeczy. Między innymi konserwowane ogórki, stółki z kom-

potem, kasze, makaron, firanki — wszystko to ogotem na sumę 225 litów Walerij zrabował. Oskarżony całkowicie uznał swoją winę. Nie wiadomo jednak, w jaki tajemniczy sposób z domu "wyszył" narty w cenie 120 litów, kije do nart — 50 litów, nożyce do skrawania metali. Ani podczas śledztwa wstępnego,

W imieniu Republiki Litewskiej...

ani podczas rozprawy sądowej Ryzhenkowowi nie udowodniono zrabowania tych rzeczy...

Walerija oskarżono również o to, że w grudniu 1994 roku w celu kradzieży właził się do domu letniskowego G. Brzdziwien. W obu wypadkach rzecz się działa na terenie stowarzyszenia działającego pod nazwą "Paežėrys". Zrabować nie zdążył, ale drzwi wyłamał. Okazało się jednak, że to nie stanowi przestępstwa, ponieważ rabuś nie miał na celu koniecznie wywiezienia drzwi, tylko obrabowanie wnętrza. A drzwi bardzo mu

w tym przeszkadzały. Więc je "otworzył". Nawiasem mówiąc, kosztowały one 150 litów. Ale już nawet nie zwyczajnie na straty materialne, nikt z nas nie chciałby, by mu zniszczone drzwi, otworzone mieszkanie. Okolicznością obciążającą było to, że Ryzhenkow popełnił przestępstwo po raz drugi, korzystając zapewne z łagodnego stosunku kolegium sądowego, które poprzednio zawiesiło wyrok. Okolicznością łagodzącą uznano całkowite przyznanie się do winy i szczerą skruchę oskarżonego.

Sąd rej. wileńskiego pod kierownictwem sędziego V. Dovidaitisa skazał Walerija Ryzhenkova na 3 lata pozbawienia wolności bez konfiskaty mienia, a zgodnie z odpowiednim artykułem w Kodeksie Karnym RL... zawiesił wykonanie wyroku na 3 lata. Mało tego, wg ustawy o amnestii z 1995.12.21 karę zmniejszono o 1 rok. Zaiste Temida była wspaniałomyślna dla tego rabusia!

Uwaga, działkowicze, dobrze pilnujcie swych domków...

Irena LITWIN

SOBOTA, 18 MAJ

LTV

8.00 - Dzień dobry. 10.00 - Cudzołoby... 10.30 - Słuchaj, 12.05 - Sport...

LHK

9.00 - Poranne koło. 10.30 - Śmieszny, 11.00 - 2x8...

NIEDZIELA, 19 MAJ

LTV

9.05 - Świąteczny Chrystus. 9.25 - Zdrowie na chodzie. 9.50 - Słownikisio...

LHK

9.00 - Filmy anim. 11.00 - Sobotnie rozmowy. 11.50 - Tak...

PONIEDZIAŁEK, 20 MAJ

LTV

18.00 - Wiadomości. 18.10 - Program edukacyjny...

LHK

7.30 - Poranne koło. 9.00 - Telepor. 9.05 - S. 'Bez dom...

WILEŃSKA TV

8.15 - Wiadomości Wina. 8.25 - Autoshop. 9.30 - Filmy...

BALTYCKA TV

8.30-16.30 - Program DW. 16.30 - Dzieciocy weekend. 17.00 - Koszyki. 18.30 - S. 'Manuela'...

TELE-3

9.35 - Film dla dzieci. 10.30 - Natematyka medyczna. 11.00 - Film...

KANIKAŁ

7.30 - Film fab. 'Nawet nie śniłścieś'. 9.00 - Wiadomości.

WILEŃSKA TV

9.10 - Słowo zastępcza. 9.30 - Nie gap się. 10.00 - Poeta...

ROSYJSKA TV

7.00, 13.00, 19.00, 20.00, 0.10 - Wiadomości. 7.20 - W...

KOŃWIENSKA TV

11.05 - Przed lustrem. 11.30 - S. 'Kameleon'. 12.00 - Kuchnia i my. 12.30 - Film...

KANIKAŁ

7.30 - Film fab. 'Nawet nie śniłścieś'. 9.00 - Wiadomości.

WILEŃSKA TV

10.55 - 'Urwis'. 13.30 - Muzyka. 16.00 - Telefon. 23.55-60. 16.50 - Ekran...

ROSYJSKA TV

7.00 - W tym dniu. 7.10 - Wszystkiego po trochu. 8.00 - Nieto...

KOŃWIENSKA TV

11.05 - S. 'Nareszcie dzwonek'. 11.30 - S. 'Kameleon'. 12.00 - 'Chytrusy'...

KANIKAŁ

7.30 - Ciągnięcie 'Sportlotu'. 7.40 - Komedia 'Zielony furgon'...

WILEŃSKA TV

10.55 - 'Urwis'. 13.30 - Muzyka. 16.00 - Telefon. 23.55-60. 16.50 - Ekran...

ROSYJSKA TV

7.00 - W tym dniu. 7.10 - Wszystkiego po trochu. 8.00 - Nieto...

KOŃWIENSKA TV

11.05 - S. 'Nareszcie dzwonek'. 11.30 - S. 'Kameleon'. 12.00 - 'Chytrusy'...

KANIKAŁ

7.30 - Ciągnięcie 'Sportlotu'. 7.40 - Komedia 'Zielony furgon'...

WILEŃSKA TV

10.55 - 'Urwis'. 13.30 - Muzyka. 16.00 - Telefon. 23.55-60. 16.50 - Ekran...

ROSYJSKA TV

7.00 - W tym dniu. 7.10 - Wszystkiego po trochu. 8.00 - Nieto...

KOŃWIENSKA TV

11.05 - S. 'Nareszcie dzwonek'. 11.30 - S. 'Kameleon'. 12.00 - 'Chytrusy'...

KANIKAŁ

7.30 - Ciągnięcie 'Sportlotu'. 7.40 - Komedia 'Zielony furgon'...

WILEŃSKA TV

7.55 - Jesteś świadkiem. 8.25 - Muzyka. 8.50 - Film dla...

TELE-3

8.00 - Wiadomości. 8.30 - 100 proc. 8.35 - S. 'Santa Barbara'...

WILEŃSKA TV

8.00 - S. 'Gracie w opałach'. 9.00 - Telegra 'Pięniadze'...

WILEŃSKA TV

18.00 - Filmy anim. dla dzieci. 18.30 - Rozmowy. 19.30 - Wiadomości...

TELE-3

8.00 - Wiadomości. 8.30 - 100 proc. 8.35 - S. 'Santa Barbara'...

WILEŃSKA TV

8.00 - S. 'Gracie w opałach'. 9.00 - Telegra 'Pięniadze'...

WILEŃSKA TV

18.00 - Filmy anim. dla dzieci. 18.30 - Rozmowy. 19.30 - Wiadomości...

TELE-3

8.00 - Wiadomości. 8.30 - 100 proc. 8.35 - S. 'Santa Barbara'...

WILEŃSKA TV

8.00 - S. 'Gracie w opałach'. 9.00 - Telegra 'Pięniadze'...

WILEŃSKA TV

18.00 - Filmy anim. dla dzieci. 18.30 - Rozmowy. 19.30 - Wiadomości...

TELE-3

8.00 - Wiadomości. 8.30 - 100 proc. 8.35 - S. 'Santa Barbara'...

WILEŃSKA TV

8.00 - S. 'Gracie w opałach'. 9.00 - Telegra 'Pięniadze'...

WILEŃSKA TV

18.00 - Filmy anim. dla dzieci. 18.30 - Rozmowy. 19.30 - Wiadomości...

TELE-3

8.00 - Wiadomości. 8.30 - 100 proc. 8.35 - S. 'Santa Barbara'...

WILEŃSKA TV

8.00 - S. 'Gracie w opałach'. 9.00 - Telegra 'Pięniadze'...

WILEŃSKA TV

18.00 - Filmy anim. dla dzieci. 18.30 - Rozmowy. 19.30 - Wiadomości...

TELE-3

8.00 - Wiadomości. 8.30 - 100 proc. 8.35 - S. 'Santa Barbara'...

WILEŃSKA TV

8.00 - S. 'Gracie w opałach'. 9.00 - Telegra 'Pięniadze'...

WILEŃSKA TV

18.00 - Filmy anim. dla dzieci. 18.30 - Rozmowy. 19.30 - Wiadomości...

TELE-3

8.00 - Wiadomości. 8.30 - 100 proc. 8.35 - S. 'Santa Barbara'...

WILEŃSKA TV

8.00 - S. 'Gracie w opałach'. 9.00 - Telegra 'Pięniadze'...

WILEŃSKA TV

18.00 - Filmy anim. dla dzieci. 18.30 - Rozmowy. 19.30 - Wiadomości...

TELE-3

8.00 - Wiadomości. 8.30 - 100 proc. 8.35 - S. 'Santa Barbara'...

WILEŃSKA TV

8.00 - S. 'Gracie w opałach'. 9.00 - Telegra 'Pięniadze'...

WILEŃSKA TV

18.00 - Filmy anim. dla dzieci. 18.30 - Rozmowy. 19.30 - Wiadomości...

TELE-3

8.00 - Wiadomości. 8.30 - 100 proc. 8.35 - S. 'Santa Barbara'...

WILEŃSKA TV

8.00 - S. 'Gracie w opałach'. 9.00 - Telegra 'Pięniadze'...

WILEŃSKA TV

18.00 - Filmy anim. dla dzieci. 18.30 - Rozmowy. 19.30 - Wiadomości...

TELE-3

8.00 - Wiadomości. 8.30 - 100 proc. 8.35 - S. 'Santa Barbara'...

WILEŃSKA TV

8.00 - S. 'Gracie w opałach'. 9.00 - Telegra 'Pięniadze'...

... To było dawno temu,
Odległy, czasu szmat...
Uwierzyć wprost nie sposób,
Że to pięćdziesiąt lat...
Pięćdziesiąt lat nadziei
O szczęściu pięknych snów...
I maj już pięćdziesiąty
Za oknem kwitnie znów...

Z okazji pięknego Jubileuszu
Felicyj PATECKIEJ
wiązanek najlepszych zyczeń
składają Anna i Leonarda

(Zam. 622)

**Spółka rolna
"MOŚCISZKI"**
sprzedaje prosięta, deski, wyroby stolarskie.
Zwracać się: tel. 59-21-46.

(Zam. 625)

EKRANY
SKALVIJA — I sala — "Operacja "Złamana strzała" (USA) — 18-19.V o 11, 12.50, 14.40, 16.30, 18.30, 18-19.V — "Szanghajska triada" (Francja) o 20.20. II sala — "Noc paniki" (Meksyk) o 11.30, 18.15. "Dzieciaki" (USA) o 13, 14.45, 16.30, 19.45.
LIETUVA — "Król Lew" (anim.) — 19.V o 12, 14, 16, 20. "Trzy kolory. Błękitny" (Francja) o 18.
VILNIUS — "Rozum i uczucia" (USA) o 12.30, 15, 17.20, 19.45.
HELIOS — I sala — "Najcenniejsza ręka na Zachodzie" (Meksyk) 18-19.V o 12, 13.30, 15, 16.30. "Poszuki-

AUKSO DUGNAS
**Tanio, smacznie,
przysłutnie
i po polsku**
Serdecznie zapraszamy.
Ul. Św. Stepono 8, Vilnius
tel. 61-52-52. (Zam. 642)

Wyrazy głębokiego współczucia starszemu wykładowcy
Stanisławowi RAGUCKIEMU z
powodu śmierci ukochanej Matki
składa zespół Wileńskiej
Wyższej Szkoły Rolniczej

ZNAD WILI
78.84/106.83 PNI
Polska Lista Przebojów
"CHCEMY BYĆ SOBA"
Notowanie 50 z dn. 16.05.96

- 1) Robert Chojnacki "Budzikom śmierć"
- 2) 1) Mafia "Noce cale"
- 3) 4) Urszula "Na sen"
- 3) Kayah "Flečki"
- 5) 6) De Su "Zycie cudem jest"
- 6) 8) Justyna Steczkowska "Okno za okno"
- 7) 5) Varius Manx "Zamigotał świat"
- 8) 7) De Mono "Druga w nocy"
- 9) 9) Closterkeller "Władza"
- 10) (N) For Dec "Naga chęć"

Poczekalnia:
1. Kasia Kowalska "Chcę znać swój grzech"
2. IRA "Mam przyjaciół"
3. Firebirds "Niedoczekany"

Głosowanie listowe:
Polska Lista Przebojów
Radio "Znad Wili"
al. Laisvės 60
2056 Vilno
lub telefonicznie
we czwartki
od godz. 16.00 do 17.00
tel.: 42 94 60

**Wizy do Rosji i
na Białoruś
Szybko i tanio**
A. Goštaut
11-500
Vilnius, tel. 61-49-12
Nr licencji 000196.
(Zam. 619)

BRILLIANTAS Jubilerski sklep
czynny codziennie
Ul. Aušros Vartų 19, k. 10, tel. 61-49-12
**Skupujemy
złoto, platynę, srebro,
pallad, brylanty
i wyroby
jubilerskie.**
Vilnius,
tel. 22-23-23.

Foto-video, samochody, weselni muzycanci.
Tel. 77-38-39. (Zam. 402-D)
Sprzedam jednofazowy dwutyfowy system pomiarowy energii elektrycznej MSD-1.
Tel. 26-61-43. (Zam. 403-D)
Sprzedam palmę 3 m.
Tel. 41-38-06. (Zam. 404-D)

Wyrazy głębokiego współczucia koleżance Czesławie TUCZKOWSKIEJ z powodu śmierci Męża
składa grono pedagogiczne Rudomińskiej Szkoły Średniej nr 1

Podziękowanie
W dniach 9-13 kwietnia br. mieliśmy okazję zwrócić bliskie sercu miejsca w Polsce: Kraków, Kalwarię Zebrzydowską, Częstochowę. W tak trudnej sytuacji materialnej wiele naszych dzieci nie stać byłoby na taką wycieczkę, gdyby nie finansowe wsparcie kilku organizacji polskich na Litwie, takich jak radio "Znad Wili" — prezes Czesław Okręczycki, dyrektor Konstanty Wincel, polska księgarnia pana Stanisława Korczyńskiego.
W imieniu uczniów klasy VIII d Wileńskiej Szkoły Średniej im. Adama Mickiewicza i ich rodziców składam serdeczne podziękowanie wychowawca klasowy Władysław BOROWSKI.
(Zam. 651)

Z licytacji sprzedaje się nieruchomości, dwupokojowe mieszkanie na ul. Didžioji 25-9. Licytacja odbędzie się 6.06.1996 o godz. 10.00.
Rejestracja uczestników: ul. Raugyklos 25-104 we wtorek i środy. Tel. 26-10-64.
Cena wywoławcza 76.000 Lt.
(Zam. 653)

Sprzedam dobre 2-pokojowe mieszkanie w murowanym domu w dzielnicy Naujamiestis.
Tel. 61-52-29. (Zam. 634)

Pilnie sprzedam 3-pokojowe mieszkanie z telefonem przy ul. Vairo.
Tel. 61-40-14. (Zam. 635)

Potrzebni są nauczyciele
Szkoła Średnia im. J. I. Kraszewskiego poszukuje nauczycieli angielskiego, litewskiego, wychowania fizycznego, zatrudni również sekretarkę. Zainteresowanych prosimy zwracać się do szkoły osobiście (Rugiagėlių 15) lub dzwonić pod numerem tel. 67-15-27.
Inf. tel.

Firma PEZ proponuje komputerowe programy dla biur i księgowości.
Tel. 26-72-60. (Zam. 256-D)
Produkujemy i sprzedujemy siłkę ogrodzeniową.
Tel. 69-91-36. (Zam. 270-D)
Sprzedam sukienkę do Pierwszej Komunii Św.
Tel. 67-16-58. (Zam. 397-D)
36-letni mężczyzna szuka pracy.
Tel. 45-82-77. (Zam. 398-D)
Niedrogo remontuję mezbony do życia.
Tel. 41-38-06. (Zam. 399-D)
Sprzedam stary telewizor Taurus 722.
Tel. 73-78-45. (Zam. 390-D)
Weselne gospodynie.
Tel. 42-09-38. (Zam. 405-D)
Sprzedam rasową krowę z cielcišką.
Vilnius, tel. 21-21-23, 46-08-87. (Zam. 396-D)
Zatrudnię krawcową na overlock.
Tel. 42-70-29. (Zam. 406-D)
Wydam 1 pokój w 3-pokojowym mieszkaniu.
Vilnius, tel. 47-99-87 po godz. 18. (Zam. 370-D)

Sprzedam mikroautobus RAL-2202 w bardzo dobrym stanie.
Tel. 53-32-67. (Zam. 400-D)
Sprzedam 2 nowe opony samochodowe "Snieżynka".
Tel. 26-61-43. (Zam. 401-D)
Kierowca poszukuje zatrudnienia (na doświadczenie w pracy zgrasznaj).
Tel. 67-75-89. (Zam. 395-D)

KALENDARIUM
* Sobota (18.V) jest 139 dniem 1996 r. Do końca roku 227 dni.
* Znak Zodiaku: Byk.
* Imieniny: Aleksandry, Eryka, Jara, Myślboro.
* Wschód Słońca — 5.08, zachód — 21.24. Długość dnia 16 godz. 15 min.
***
* Niedziela (19.V) jest 140 dniem 1996 r. Do końca roku 226 dni.
* Znak Zodiaku — Byk.
* Imieniny: Celestyna, Lewa, Mikoleja, Piotra.
* Wschód Słońca — 5.06, zachód — 21.26. Długość dnia 16 godz. 20 min.
***
* Poniedziałek (20.V) jest 141 dniem 1996 r. Do końca roku 225 dni.
* Znak Zodiaku — Byk.
* Imieniny: Anasztazego, Bazyłego, Bernardyna.
* Wschód Słońca — 5.05, zachód — 21.28. Długość dnia 16 godz. 23 min.

POGODA
Litewska Szkoła Hydrometeorologiczna przewiduje na 18 maja zachmurzenie z przelotnymi, lokalnie deszcz, możliwe burze. Wiatr wschodni, północno-wschodni, umiarkowany. Temperatura 17-19 stopni.
18 maja w nocy, 19 — w dzień możliwe wystąpienia opadów. Temperatura w nocy 8-13, w dzień 15-20. 19 maja do 23 stopni.

KURIER WILEŃSKI
Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"
Drukuje SA „Spauda”

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI
Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81. Korespondent na rejon sołecznicy — 52-780.

Ogłoszenia i reklamy do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbiteżne z opinią redakcji.

Dzysmy redaktor
Jerzy SURWIŁO